

Lahknevusi tarbitud vee mõõtmisel saab muuta võimalikult väikseks

Oma klientidele arve esitamisel lähtub vee-ettevõtte talle kuuluva üldarvesti näidust. Korterites paiknevad mõõturid aitavad majahaldajal arve summat korteriomanike vahel jagada.

Kuid mida teha suurtes elumajades, kus üldmõoturi näit kipub enamasti olema suurem kui kõigi korterite veemõõturite näitude summa kokku?

Viru Vesi AS annab mõned soovitusel, mida ette võtta, et see erinevus võimalikult väike oleks.

Kontrollige korterite vee- arvestite paigaldust

* Enne veearvestit ei tohi olla hargnemisi. Kontrollida tuleb, kas veearvesti mõõdab kogu korteri veetarbimist (kui torustik on paigaldatud seinte sisse, ei näe kõiki ühendusi. Võib juhtuda, et korteri veearvesti mõõdab tualettruumis tarbitava vee, aga ei mõõda vannitoas tarbitavat vett).

* Enne veearvestit ei tohi olla painduvaid voolikuid.

* Enne veearvestit ei tohi olla plommimata filtrit.

* Enne veearvestiteid olevad mudakogurid peavad olema plommitud.

* Veearvesti paigaldus peab olema plommitud.

* Kontrollida tuleb plommide õigsust ja plommiraatide korrasolekut.

Kontrollige veearvesteid

* Kõik veearvestid peavad olema taadeldud ja omama esmataatlusmäärgist või taatluskleebist (EC esmataatlusmäärgis on kuuskant-

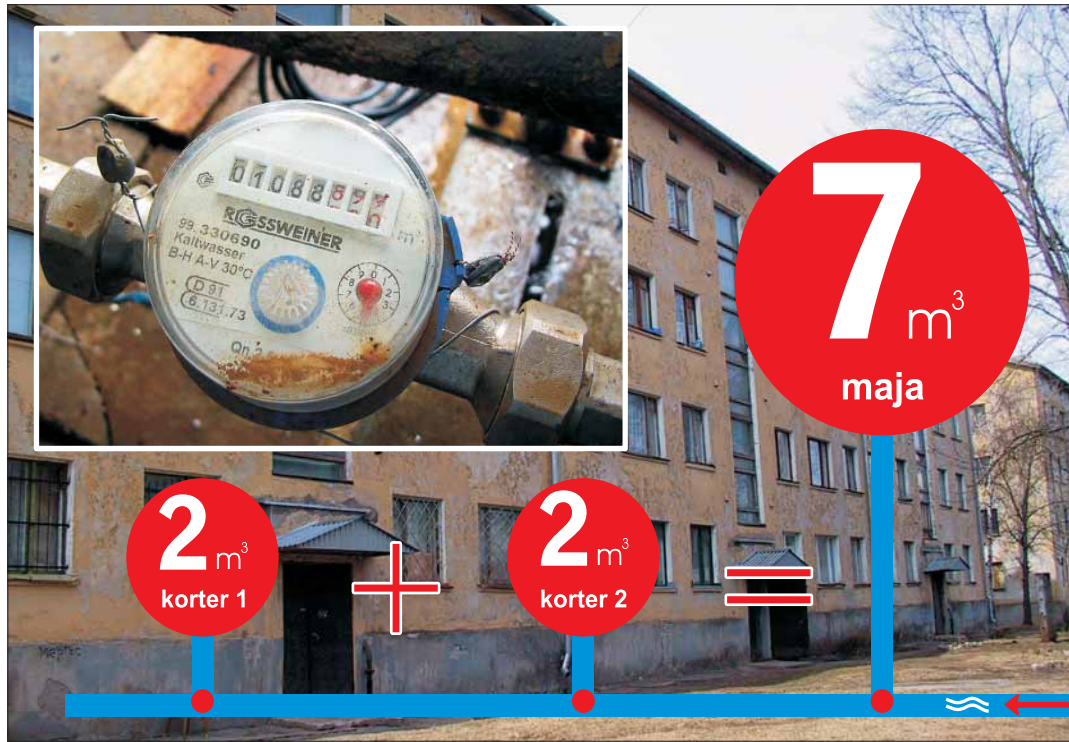
märk, mille sees on esmataatlu- se aasta kaks viimast numbrit. EC esmataatlus korteriarvestite- le kehtib viis aastat). Tuleb jälgi- da, et taatlustähtaeg ei oleks üle- tatud.

* Korterite veearvestite enamle- vinud mõõteklass on kas A või B. Kui korteri veearvesti mõõteklass on A, siis väiksem vooluhulk, mida see usaldusväärselt mõõ- dab, on 60 liitrit tunnis. Kui lasta veel niriseda 59 liitrit tunnis, siis veearvesti viga ei normeerita ja see võib ületada 5 protsenti. B- klassi mõõtjate minimaalne usal- dusväärselt mõõdetav vooluhulk on 30 liitrit tunnis.

* Korterite veearvesteid on lubatud paigaldada kas horisontaalselt näidikuga ülespoole (H) või ver- tikaalselt näidikuga külje peale (V). Kõikidel veearvestitel on klaasi all tähised (A-H, A-V tähendab, et veearvestil on A-klasse nii horisontaalsel kui vertikaalsel paigaldusel; B-klasse veearvestitel on tavaliselt tähised A-V, B-H, see tähendab, et kui veearvesti on paigaldatud horisontaalselt, on see B-klasse arvesti, aga kui vertikaalselt, siis A-klasse arves- ti).

* Kontrollige veearvesti reageerimist väikesele vooluhulgale. Selleks avage mõni kraan nii, et vesi niriseks, ja jälgige veearvesti näitu – osutid või tähkratas pea- vad pöörlema.

* Paigaldage korteritesse B- klassi veearvestid horisontaal- asendisse. Ka maja tarbimist mõõdetakse B-klasse arvestiga. Kasutage ainult välise magnet- välja mõju kaitsega veearves- teid.

Veemõõdumajanduses paraku iga kord tavaline matemaatika ei toimi.

Kontrollige korterite sani- taartechnika korrasolekut

* Paigaldage korteri veearves- titele tagasilöögiklapid. Kindlasti peavad tagasilöögiklapid ole- ma korterites, kus kasutatakse termoregulaatoriga segisteid.

* Kontrollige, et korterites kraa- nid ei tilguks ning WC-potid ei le- kiks.

* Kontrollige, et ei oleks ebanor-

maalselt väikese tarbimisega kor- tereid (põhjuseks võib olla rikkis veearvesti või kuritahtlik veevar- gus). Normaalne keskmine tarbi- mine ühe elaniku kohta on 2,5-3 kuupmeetrit kuus.

* Üldkasutatavate ruumide ja keldrite kõik võimalikud veevõtu- kohad tuleb varustada veearves- titega või plommida.

* Oleks mõistlik, et korteri vee-

arvestid oleksid ühistu vara ning vastutust nende nõueteko- hase paigalduse, õigeaegse kontrolli ja taatlemise eest kan- naks ühistu.

* Perioodiliselt tuleb teha arves- tite näitude kontrolli ning võrel- da neid samas majaarvesti näi- duga. Korteriarvestite näidud võt- ke ühe ööpäeva jooksul (näiteks kuu viimasel päeval).

Kuidas erinevused mõõtmisel tekivad

Isegi kui kortermajas on välistatud majasisesed vee- lekke ja korterites asuvate arvestite paigaldusvead on kõrvaldatud, on veel mitmeid tegureid, mis mõ- jutavad peamõõturit ja korterite mõõturite vahet.

Näiteks sanitaartechnikast tulenev vee tilkumine, mida A-klasse veearvesti ei mõõda, küll aga maja B-klasse üldmõõtur. Samuti tuleb arvesse võtta metroloogiast tulenevat mõõtetulemuste erinevust peaarvesti ja korterite arvestite summa vahel. Toome selle illustreerimiseks näite:

50 korteriga maja üldveearvesti mõõtis vee tarbi- miseks 300 m³ kuus. Arvestile lubatud mõõteviga on vahemikus ±2%. Seega asub eeldatav mõõte- tulemus vahemikus 294...306 m³.

Majal on 50 külmaveearvestit ja 50 soojaveearves- tit. Metroloogias kehtivate reeglite kohaselt aval- dub summaarse vee hulga mõõtevea valem, kui: mõõtesüsteemi kuuluvate teineteisest sõltumatute

mõõteseadmete mõõteviga- de maksimaalvää- r- tuste ruutude summa ruutjuur ja mõõdetava vee hulk korteriarvestite näitude summana 240...360 m³.

Näitest selgub, et teoreetiliselt võib üldveearvesti näidu ja korteriveearvestite näitude summa vahe 50 korteriga majas 300 m³ kuutarbimise puhul olla 60 m³.

Kuni 90 korteriga majades on näitude vahe 10% normaalne; kui vahe on suurem, tuleks hakata välja selgitama põhjust. Soovitame ühistutel ar- veldustes elanikega korteriarvestite näidud kor- rutada 1,1ga, normaalolukorras kaob siis ka va- jadus üldvee jaotamiseks korterite vahel.

Veemõõtmise teemat käsitleme kindlasti ka edas- pidistes kliendilehtedes. Mis puudutab veevar- gusi, siis ei pea me õigeks hakata ajalehe kaudu jagama nende avastamise rikkalikke kogemusi.

Veearvesti on juba üle 200 aasta vana

Mehhaaniline veearvesti on olnud kasutusel juba 1790. aastast, mil saksa insener Reinhard Woltmann valmistas esimese teada- oleva seadme vee hulga mõõtmiseks avatud kanalis.

Joogivett mõõdetakse tänini mehhaaniliste veearvestitega. Nii on see alati olnud ja saab tõenäoliselt olema ka edaspidi, sest meh- haaniline veearvesti ei tarbi oma tööks lisaenergiat ning selle lisa- eelised on suur valik, piisav mõõtetäpsus, kerge paigaldatavus ja hooldatavus.

TARBIJA KÜSIB

Vastab
Viru Vesi ASi
võlahaldusosakonna
juhataja-jurist
RAIN KORJUS

Kuidas ja kus mõõdetakse kliendi tarbitavat joogivett?

Kinnistu veevõrk, mis on otseselt ühendatud ühisveevõrgiga, peab ole- ma varustatud veemõõtesõlmega. Kinnistu piires tarbitav vesi peab üld- juhul tulema ühe veemõõtesõlme kaudu.

Rohkem kui ühe veemõõtesõlme ra- jamine kinnistule ühisveevõrgist vee võtmiseks võib toimuda erandina Viru

Vesi ASi loal ja tingimustel. Korter- elamute puhul loetakse ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni seaduse kohaselt kinnistuks korteriomanike kaasomandi olevat maatükki, mitte korteri- omandi reaaloosa ehk korterit ennast. Veemõõtesõlm peab üldjuhul asuma hoones selle peatorupoolisel küljel, kohe pärast sisendustoru suubumist hoonesse, või veemõõtekaevus, kohe pärast sisendustoru suubumist kinnistule. Veemõõtesõlme asukoht ja ehitus peavad vastama meie esit-atud tehnilistele tingimustele. Vee- arvesti paigaldab kliendile Viru Vesi AS. Pärast veearvesti paigaldamist koostatakse akt arvesti ja sõlme juur-

de kuuluvate plommide vastuvõtu kohta, mille alusel klient vastutab nende nõuetekohase toimimise eest. **Suures elumajas on üldjuhul üld- veearvesti näit suurem kui kõigi korterite veearvestite näitude sum- ma. Kas ja millises ulatuses peab korteriomanik sellise näitude häl- ve eest tasuma?**

Kliendiga sõlmitud lepingute kohaselt peab klient tasuma kinnistu sisendus- torule paigaldatud veearvestiga mõõ- detud vee eest. Juhul kui nimetatud arvestiga mõõdetud teenuse kogus ületab korteriarvestitega mõõdetud teenuse koguse, tuleb tasuda ka tek- kinud vahe.

Vee jaotamise korda korteriomanike vahel (sh niinimetatud veehõlvet) ükski õigusakt käesoleval ajal ei re- guleeri. Korteriomani- kude peksid ot- sustama vee jaotamise küsimuse korteriomaniseaduse § 15 või kor- teriühistuseaduses sätestatu koha- selt, mis kohustab korteriomanikku tasuma talle jaotatud vee eest.

Vee jaotamisel tuleb lähtuda reaal- sest olukorrast ja mõistlikkuse põhi- mõttest. Sajakorterilise elamu puhul oleks ebamõistlik jätta majaarvesti ja korteriarvestite vahe (n 100 kuup- meetrit) ühe arvestita korteri omani- ku hüvitada ning veearvestite vahet tuleks jaotada ka arvestiga korterite

omanikele. Isegi kui korteriühistu või korteriomanike ühisus sellise jaota- mise otsuse teeb, siis otsuse vaid- lustamisel jääb ta suure tõenäosuse- ga kaotajaks pooleks.

Oleme korteriühistutele ja valitsejate- le soovitanud kehtestada veearvesti- ta korteriomanikele varem kehtinud vee tarbimise normid või siis neist nor- midest mitte väga eemalduda, seega 4-8 kuupmeetrit ühe inimese kohta. Korteriarvesti näite ja veearvestita kor- teritele kehtestatud norme ületava tee- nuse koguse korral oleme soovitanud jagada ülejäänud teenuse koguse pro- portsionaalselt korterite või inimeste arvule või tarbitud teenuse kogusele.

Kelle veearvesti valetab?

Vee mõõtmisest ja selle täp- susest on meie kliendilehe veergudel ikka ja jälle kirju- tatud. Teema aga tundub olevat jätkuvalt aktuaalne, selle tõestuseks on selletee- malised koosolekud Kohtla- Järve linnavalitsuses ja artik- lid Põhjaranniku veergudel.

Tarbitud vee hulga mõõtmise täpsuse üle tekib aeg-ajalt ikka vaidlusi ning arvestite mõõtetäpsusega seotud probleemid ei tõusetu mitte ainult meil siin Ida-Virumaal, vaid kõikjal, kus tegeletakse vee-ettevõtlusega. Enamasti pole aga vee-ettevõtja sellise- te ärritust tekitavate problee- mide puhul süüdi.

On selge, et iga juhtumit tu- leb vaadelda eraldi ja kind- lat rusikareeglit ei ole, kuid on välja kujunenud terve rida tüüpilisi põhjusi, mis sellise- probleemi tekitavad. Neid põhjusi kirjeldame ja selgita- megi tänase kliendilehe põ- hiloos. Loodame, et leiata- sealt oma maja veemõõtu- küsimustele vastuseid ja abi.

Et ennetada klientide ja vee- ettevõtte vahelisi arusaama- tusi tarbitud vee koguse osas, on omavalitsused väl- ja töötanud kohalikud ühis- vee ja -kanalisatsiooni kasu- tamise eeskirjad, kus on sel- gelt öeldud, et kinnistu vee- tarbimist mõõdetakse maja üldmõõturiga. Loomulikult peab üldmõõtur omama taat- lemistunnistust selleks serti- fitseeritud ettevõtte poolt, tõestamaks selle vastavust mõõteseadusele.

Kliendil tekib kindlasti õigus- tatud küsimus, et kui vee- et- tevõtte kõiki õpetada oskab, siis miks ei võiks ta tellimus- tööna tegeleda majasiseste veekadudega. Tihti on selle- sisuliste palvetega ka Viru Vesi ASi poole pöördutud, kuid oleme pidanud kahjuks ära ütleva, kuna vee- ette- võttel puudub lepinguline suhe eraldi korteriomaniku- ga ja korteriomanik ei ole kohustatud oma korterisisest veevõrki vee-ettevõttele eks- pertsiks näitama.

TOOMAS MÄDAMÜRK, Viru Vesi ASi turundusjuht